GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS PRIMÊRE TAAL HG
(Eerste Vraestel)

MOONTLIKE ANTWOORDE OKT / NOV 2006

AFDELING A
LEESBEGRIP

VRAAG 1

1.1	Dit is reeds meer as 100 jaar daar.	(1)
1.2	Hy staan nie meer nie.	(1)
1.3		
1.3.1	Iemand wat op beledigende wyse neersien op mense van laer stand.	(1)
1.3.2	uiters harde hout en byna onvernietigbare tekstuur	(2)
1.4	Hy is beter as die ander bome, maar hy gaan agteruit. (Moet beide kante noem)	(2)
1.5	Mense gebruik die hout vir allerhande dinge.	(1)
1.6		
1.6.1	Daar is ? aanvraag daarvoor.	(1)
1.6.2	Mense benodig dit vir die grasdak of die lapa.	(1)
1.7	Diere leef en skuil in die **dooie stompe**. Voëls sit in die takke en die jagter vind skaduwee van die **lewendige boom**.	(2)
1.8	Dieselfde mense wat sê dit is gewelddadig om diere te jag en dood te maak, kap bome af vir hulle eie gerief. (Moet beide kante noem)	(2)
1.9	Hy het net twee rooibokke gejag, terwyl baie ander diere ly as gevolg van die feit dat bome afgekap is.	(1)
1.10	Hy het verbrand in die vuur.	(1)
1.11	Die huise waar mense woon wat kritiseer oor daar gejag word.	(1)
1.12	Hy wil die mense se aandag trek.	(1)
1.13	Hy wil hê die mense moet dink / besin oor wat hulle besig is om te doen. / Hy probeer tot hulle deurdring.	(2)

1.14	Hy is direk betrokke by natuurbewaring. / Hy weet waarvan hy praat.	(2)
1.15	Die munt in uitmuntend verwys na die munt ter sprake. Uitmuntend verwys na uitstekend. Hoe goed die nuwe R5-munt is.	(2)
1.16	"… met welslae …" / "… met welslae nageboots …" (Frase)	(1)
1.17	teenstellend	(1)
1.18	par. 1 – Hy dink dat Suid-Afrikaners tevrede kan voel met die nuwe munt. / par. 5 – Die owerheid kan gerus oorweeg – dis sy mening	(1)
1.19	Baie aktueel. Dwelm- en drankmisbruik onder kinders is aan die orde van die dag. (Punt word toegeken vir motivering)	(1)
1.20	Sy is nie daaroor bekommerd nie.	(1)
1.21	Dit gee aan die leser inligting waaroor alles handel.	(1) **[30]**

AFDELING B
PRÉCIS

VRAAG 2

Begin jou loopbaan met beplanning

Stel doelwitte gemik op die groot prentjie, maar ook kleineres wat jy vinnig kan bereik. Hulle moet in pas wees met jou mikpunte vir jou persoonlike lewe. Verdeel jou mikpunte in kort- en langtermyndoelwitte. Steun jou doelwitte met die werklikheid. Doen navorsing oor en ontwikkel ? passie vir dit wat jy wil doen. Maak kontak met mense in dieselfde bedryf as jy. Lig hulle in oor jou bedrywighede en steun op hulle ondersteuning. Woon geleenthede by wat verband hou met jou beroep.

Feite:

1 **Doelwitte** gemik op die groot prentjie
2 Stel ook kleiner doelwitte
3 In pas met mikpunte vir persoonlike lewe
4 Kort- en langtermyndoelwitte

5 **Steun doelwitte met werklikheid** / realiteit
6 Doen navorsing
7 Ontwikkel passie

8 **Bou ? netwerk op**
9 Maak kontak met mense in dieselfde bedryf
10 Lig hulle in oor jou bedrywighede
11 Maak staat op hulle ondersteuning
12 Woon geleenthede by wat verband hou met jou beroep

NB By elke "hoofwenk" moet daar ? bygedagte gegee word.
Enige ander TWEE gedagtes vir punt 7 en 8. **[10]**

AFDELING C

KOMMUNIKATIEWE TAALGEBRUIK IN KONTEKS

VRAAG 3

3.1 Moenie vir Bill Gates ? spul geld betaal as jy dieselfde soort programme gratis kan kry **nie**. (1)

3.2 ingesluit (1)

3.3 aandagstreep (1)

3.4 kopie (1)

3.5 kopiëring (spelling) (1)

3.6 ? Sin met **spruit** in die betekenis van:
loot / uitloper
kind / afstammeling
klein rivier (1)

3.7 rigtinge (1)

3.8 Europeërs (spelling) (1)

3.9
3.9.1 skatryk (een woord) (1)
3.9.2 kristalhelder, glashelder, klokhelder (een woord) (1)

3.10 gesit / gekry / geskakel (1)

3.11 geïrriteerd (spelling) (1)

3.12 telkens (1)

3.13
3.13.1 rekenaarfoendi's / rekenaardeskundiges (omskrywing ook aanvaarbaar) (1)

3.13.2 ? spesiale plek / jy gee om daarvoor (1)

3.14 jammerte / empatie / omgee (1)

3.15 Oom Gawie ontvang geen rekening nie. / Geen rekening word gegee nie. (1)

3.16
3.16.1 beloninkie (spelling) (1)

3.16.2 bevredigend (spelling) (1)

3.17 kennis (1)

3.18 grotendeels (spelling) (1)

3.19	formid**á**bele	(1)
3.20	Hulle **het** nie gedink Bill Gates se stelsels **was** baie goed nie.	(1)
3.21	? Sin met **aanmekaar** in die betekenis van: - Die een vas aan die ander: (Kamers wat aanmekaar is, Die mielies staan myle ver aanmekaar) - Sonder om op te hou / voortdurend: *(Die wind waai aanmekaar. Ek maak aanmekaar dieselfde fout* *Die vriende stry aanmekaar. Die twee seuns was aanmek aar)*	(1)
3.22	Mans wat grys pakke klere dra / sakemanne	(1)
3.23		
3.23.1	min. (punt is verpligtend)	(1)
3.23.2	sg. (punt is verpligtend)	(1)
3.24		
3.24.1	kolossale (spelling)	(1)
3.24.2	finansiële (spelling)	(1)
3.25	Brit	(1)
3.26	emigrante	(1)
3.27	Jy moet ook tot die fonds bydra. (sin)	(1)
3.28	Die beeste wei in die veld. (sin)	(1)
3.29		
3.29.1	teen	(1)
3.29.2	aan	(1)
3.30	oorsese (kleinletter) (spelling)	(1)
3.31	minstens	(1)
3.32		
3.32.1	Hy is lomp	(1)
3.32.2	vlug / weghardloop / padgee	(1)
3.33	Minister Pandor sê aan die jeug dat hulle die rede is waarom / dat die land optimisties kan wees. / Minister Pandor sê aan die jeug dat die land ? baie goeie rede het om optimisties te wees en dat hulle die rede daarvoor is.	(1)
		[40]

AFDELING D
TAALVERSORGING

VRAAG 4

4.1	… al **wat** ? fashionista is … (frase)	(1)
4.2	pronk soos poue	(1)
4.3	par. 1 – is, pronk par. 2 – Maar wat is dit?	(1) (1)
4.4	s?	(1)
4.5		
4.5.1	liefdadigheidswinkel	(1)
4.5.2	vervelig	(1)
4.5.3	kikker	(1)
4.6	wag / wag ? bietjie	(1)
4.7	daarvan	(1)
4.8	… steeds vandag die plakkate koop.	(1)
4.9	inspirasie	(1)
4.10	gek daarna / dol daaroor / versot daarop	(1)
4.11	beïnvloed	(1)
4.12	Onthou: oud is nie altyd …	(1)
4.13	… moenie bang wees om iets nuuts te probeer nie … (frase)	(1)
4.14	… om jou ? papie oor te lag …	(1)
4.15	artikels vermy eras	(3) **[20]**

TOTAAL: 100

AFRIKAANS PRIMÊRE TAAL HG : VRAESTEL 1
VRAAG 2: PRÉCIS / SAMEVATTING / OPSOMMING
TAAL EN STYL

		FEITE	UITSTEKEND (Foutloos, vloeiend. Goeie, saamgestelde sinne)	BAIE GOED (Byna foutloos, vloeiend. Goeie, teksgebonde, enkelvoudige sinne)	GOED (Minder vloeiend. Goeie stelsinne. Enkele spel- en taalfoute)	GEMIDDELD (Onvolledige stelsinne met meer spel- en taalfoute. Telegramstyl)	ONDERGEMIDDELD (Onsamehangende sinne met swak sinsbou. Baie spel- en taalfoute)
INHOUD	RYK	8+	10	9	8	7	6
	BAIE GOED	7	9	8	7	6	5
	GOED	5 – 6	8	7	6	5	4
	GEMIDDELD	4	7	6	5	4	3
	ONDER-GEMIDDELD	2 – 3	6	5	4	3	2
	SKRAAL	0 – 1	5	4	3	2	1

Penaliseer:

- 4 woorde oorskry: -1
- 5 woorde oorskry: -2
- meer as 5 woorde: -3
- getal woorde nie aangedui nie: -1
- gejok oor woorde: -1 (moenie hare kloof nie!)
- meer as 1 paragraaf: merk net eerste paragraaf
- verkeerde teks 0